Uzasadnienie

Zgodnie z art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2026 r. poz. 13, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą o ochronie przyrody", uznanie za rezerwat przyrody obszarów cennych przyrodniczo następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska. Określa ono jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Równolegle ustawodawca poprzez art. 7 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody uczynił utworzenie tej formy ochrony przyrody celem publicznym, zastrzegając w ustępie 2 tego artykułu, że jej utworzenie bez zgody właściciela może nastąpić wyłącznie na gruntach Skarbu Państwa.

Rezerwat przyrody powstaje w ramach ogłoszonej przez Lasy Państwowe inicjatywy utworzenia 100 rezerwatów przyrody dla uczczenia jubileuszu 100-lecia powstania Lasów Państwowych. Został również zgłoszony jako projektowany rezerwat w ramach inicjatywy Klubu Przyrodników pn. „Rezerwaty przyrody- czas na come back".

Rezerwat znajduje się w powiecie legionowskim, gminie Jabłonna, w bezpośrednim sąsiedztwie miasta stołecznego Warszawy oraz miejscowości Jabłonna. Obszar ten o powierzchni 13,19 ha znajduje się w oddziale leśnym 244b oraz 243h,i. Południową i południowo-zachodnią granicę rezerwatu stanowią lasy, łąki i tereny poza zarządem Państwowego Gospodarstwa Leśnego - Lasy Państwowe. Od strony północnej rezerwat przylega do terenów leśnych Nadleśnictwa Jabłonna. Przez środek rezerwatu przebiega droga gruntowa, niebędąca w zarządzie Nadleśnictwa Jabłonna i dzieląca ten obiekt na dwie części. Cały obszar rezerwatu wraz z przyległymi terenami leśnymi będącymi w zarządzie Nadleśnictwa Jabłonna są przewidziane do wyłączenia z gospodarki leśnej. Obszar rezerwatu przyrody obejmuje obszary będące własnością Skarbu Państwa i pozostające pod zarządem Nadleśnictwa Jabłonna.

Rezerwat przyrody obejmuje obszar lasów dębowych z prawie 200-letnim starodrzewem dębu szypułkowego na wydmach w dolinie Wisły. Unikatowy w tym rejonie pod względem wieku drzewostan dębowy stanowi dogodne siedlisko dla chronionej entomofauny, zwłaszcza zgrupowania koleopterofauny saproksylicznej i ksylofagicznej. Do cennych i pożądanych z przyrodniczego punktu widzenia chrząszczy, ekologicznie związanych ze starym drewnem dębów, należy zgniotek cynobrowy i pachnica dębowa.

Flora występująca w rezerwacie przyrody reprezentowana jest przez gatunki grądowe, wśród których występują turzyca orzęsiona, trzmielina brodawkowata, przytulia, zawilce, kopytnik pospolity. Pojedynczo miejscami występuje tu łuskiewnik różowy. Wśród zbiorowisk leśnych przeważają tu grądy oraz kontynentalny bór mieszany. Drzewostan budujący ekosystem rezerwatu przyrody stanowi dobrze zachowany wielopiętrowy starodrzew z dość licznie występującym odnowieniem naturalnym. Odstąpienie od prowadzenia prac z zakresu gospodarki leśnej pozwoliło zachować cechy naturalne dla tego terenu.

Biorąc pod uwagę zdiagnozowane na etapie tworzenia rezerwatu przyrody zagrożenia, wokół tego obiektu przyrodniczego, została utworzona otulina zabezpieczająca przyrodę rezerwatu przed negatywnym oddziaływaniem działalności człowieka. Wyznaczenie otuliny rezerwatu związane jest bezpośrednio z planem ochrony, obligatoryjnie sporządzanym dla rezerwatów przyrody. W świetle obowiązującego prawa powinno unikać się uchwalania planu ochrony rezerwatu przyrody bez utworzenia dla niego otuliny. Zgodnie bowiem z art. 13 ust. 3a ustawy o ochronie przyrody projekty aktów prawnych z zakresu zagospodarowania przestrzennego w części dotyczącej rezerwatu przyrody i jego otuliny, wymagają uzgodnienia z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska w zakresie ustaleń tych planów, mogących mieć negatywny wpływ na cele ochrony rezerwatu przyrody. Powyższe oznacza, że jedynie uznanie za rezerwat przyrody, bądź wyznaczenie otuliny rezerwatu daje gwarancję kontroli dokonywanych w tym obszarze zmian w dokumentach planistycznych. W celu realnej kontroli nad zagospodarowaniem terenu wokół rezerwatu przyrody, a którego właściwe zagospodarowanie jest kluczowe dla utrzymania celu ochrony, należy wyznaczyć otulinę. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie przy definiowaniu zasięgu otuliny uwzględnił zagrożenia zewnętrzne, jakie mogą powstać w stosunku do rezerwatu przyrody. Głównym zagrożeniem są spowodowane przez człowieka zmiany

w zagospodarowaniu przestrzennym mogące doprowadzić do utraty cech charakterystycznych siedlisk przyrodniczych chronionego obiektu. W obrębie otuliny należy utrzymać dotychczasowe zasady gospodarki leśnej. Pozwoli to zachować zwarty obszar siedlisk leśnych oraz zapewni ochronę wrażliwych ekosystemów rezerwatu przyrody. Ponadto Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie przy definiowaniu zasięgu otuliny uwzględnił, że rezerwat przyrody leży w bliskiej odległości od istniejących już form ochrony przyrody ustanowionych jako rezerwat przyrody Ławice Kiełpińskie i obszary Natura 2000 Kampinoska Dolina Wisły PLH140029 oraz Dolina Środkowej Wisły PLB140004. Stworzone poprzez otulinę połączenie rezerwatu z tymi formami ochrony wzmocni prowadzoną na tym obszarze ochronę przyrody. Można bowiem przyjąć, że poprzez obostrzenia obowiązujące w obrębie tak stworzonego korytarza ekologicznego, ograniczy się możliwość podejmowania działań mogących znacząco negatywnie oddziaływać na wyznaczony kierunek ochrony. Głównym zadaniem realizowanym w ramach tak ustanowionej sieci będzie utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony siedlisk i gatunków, a nade wszystko niedopuszczenie do pogorszenia ich stanu. W związku z czym, prowadzona już tutaj ochrona w ramach obszarów Natura 2000 i rezerwatu przyrody zbieżna jest z przewidzianą do wprowadzenia niniejszym zarządzeniem ochroną.

Projekt zarządzenia został zaopiniowany przez Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska i Regionalną Radę Ochrony Przyrody.

Projekt zarządzenia został uzgodniony z Wojewodą Mazowieckim. W treści uwzględniono uwagi o charakterze legislacyjnym wskazane w piśmie z dnia 21 sierpnia 2026 r., znak WP-II.0521.1.15.2026.

Ocena Skutków Regulacji (OSR)

1. **Cel wprowadzenia zarządzenia.**
   Celem wprowadzenia zarządzenia jest uznanie rezerwatu przyrody Buchnik Las.
2. **Podmioty, na które oddziałuje akt normatywny.**
   Zarządzenie będzie oddziaływało:
1) na Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie;
2) na właściciela rezerwatu;
3) jako powszechnie obowiązujący akt prawa miejscowego na wszystkie podmioty znajdujące się, lub które znajdą się w zasięgu terytorialnym objętym jego regulacją.
3. **Konsultacje.**
   Projekt zarządzenia jako akt prawa miejscowego podlega na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2025 r. poz. 428) uzgodnieniu z Wojewodą Mazowieckim.
4. **Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego.**
   Wejście w życie przedmiotowego zarządzenia nie pociągnie za sobą żadnych dodatkowych skutków finansowych dla jednostek samorządu terytorialnego i budżetu państwa.
5. **Wpływ regulacji na rynek pracy.**
   Zapisy w projekcie zarządzenia nie będą miały wpływu na rynek pracy.
6. **Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorców, a zwłaszcza mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców oraz na sytuację ekonomiczną i społeczną rodziny, a także osób niepełnosprawnych oraz osób starszych.**
   Wydanie niniejszego aktu prawnego stanowi sposób realizacji celów ochrony przyrody. Wprowadzenie jego regulacji wyeliminuje wątpliwości i niejasności w odniesieniu do prowadzonej w obiekcie ochrony przyrody, co z kolei usprawni opracowywanie dokumentacji i wydawanie decyzji w prowadzonych w jego materii procedurach uzgodnieniowych. Spodziewać się również można, że przedmiotowy projekt przyczyni się do polepszenia warunków realizacji działań ochrony czynnej w związku z łatwiejszym dostępem do informacji dotyczących przedmiotów i celów podlegających ochronie. Proponowana regulacja nie będzie wywoływać skutków istotnych ze względu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe, a także na osoby starsze i osoby niepełnosprawne. Projektowana regulacja nie wpłynie na proces inwestycyjny z uwagi na fakt, iż nie wprowadza żadnych zmian w zagospodarowaniu terenu.
7. **Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.**
   Projektowana regulacja nie ma wpływu na sytuację i rozwój regionalny.
8. **Ocena pod względem zgodności z prawem Unii Europejskiej.**
   Regulacja objęta przedmiotowym zarządzeniem nie jest objęta prawem UE.